

HÄÄLESEADE AINEKAVA

Ainekava lühikirjeldus

Hääleseade ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli hääleseade tunniõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud lauluhuvilistele õpilastele, kes soovivad ennast väljendada laulmise kaudu ja arendada enda vokaalinstrumenti. Ainekava toetab loovat ja õpilaste individuaalseid võimeid arvestavat õpetamist.

Õppetöö korraldus

Hääleseade koosneb eeskätt laulutunnist: valmistab ette esinemiseks, arendab muusikalist kuulmist, harmoonia tajumist, orienteerumist muusikas. Hääleseade tund arendab õpilase individuaalset voimekust vokalistina ja laiendab arusaama hääle kui instumendi võimalustest. Tund sisaldab endas õppetööd vokaaltreeneriga, individuaalset harjutamist, muusika kuulamist, teooria tundmist.

Õppetöö eesmärgid

- 1) Õpilaste vokaaltehniline arendamine ja vokaaltraditsioonide tutvustamine ning huvi äratamine mitmehäälse musitseerimise vastu;
- 2) heade muusikaliste ja vokaalsete voimetega õpilaste laulu- ja esinemisoskuse arendamine;
- 3) fraseerimis-, improviseerimis- ja vokaaltehniliste oskuste arendamine erinevates stiilides (nt pop-jazz, kantri, levimuusika jm.);
- 4) vokaaltehnika ja muusika analüüsimisoskuse arendamine;

- 5) õpilase isikupärase muusikalise eneseväljendusoskuse arengu toetamine;
- 6) orienteerumine harmoonias ja muusikalise teooria tundmine;
- 7) erinevate mode'de tundmaõppimine ja oskus neid häälega tekitada;
- 8) oskus eristada mode'sid muusika analüüsimisel;
- 9) õpilase muusikalise maitse ja silmaringi arendamine läbi eakohase ja mitmekesise repertuaari.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust. Hääleseade ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiatega juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust hääleseades; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – luua tegevuseesmärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi hääleseades; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – suutlikkus tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi hääleseade end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb hääleseade kaudu läbi kahe astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Hääleseade ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksusel, kes:

- 1) teab ja järgib *A capella* ansambli laulu põhialused vastavalt (helistikus püsimine, intonatsiooniline puhtus, esteetiliselt nauditava kõlapildi loomine, häältevaheline balanss, dünaamika tunnetus, rütmika, stiilitunnetus);
- 2) teab ja järgib instrumentaalsaatega vokaalansambli põhialuseid (balanss, dünaamika, rütmika, harmoonia, intonatsioon, saatepartii jälgimisoskus, stiilitunnetus);
- 3) teab ja järgib taustalaulu põhialuseid (dünaamiline ja harmooniline balanss, stiilitunnetus, rollitunnetus).
- 4) oskab jälgida õiget laulja kehahoidu, kasutada laulja hingamistehnikat;
- 5) tunneb hääleparaadi ehitust ning hääle tervishoiu põhimõtteid;
- 6) oskab õppida häälepartiisid noodist, ka iseseisvalt;
- 7) mõtleb loovalt ja loominguliselt;
- 8) tajub interpretatsiooni võimalusi (fraseerimine, teksti töötlus, artikulatsioon, muusikaline vorm, dünaamika jne) ja julgeb improviseerida;
- 9) tunneb erinevaid hääletehnikaid ja vokaalstiile;
- 10) oskab analüüsida enda, kaaslauljate ja ansambli vokaaltehnilist arengut;
- 11) oskab käsitleda mikrofoni, tunneb lihtsamaid helivõimendussüsteeme ja oskab neid rakendada;
- 12) tunneb lavakultuuri, osates suhelda koostööpartneritega jms;

Õpisisu

Õppetöö maht on üldjuhul 2 akadeemilist tundi (a 45 min) nädalas.

NOOREM ASTE

Tegevused:

- häälekool. Põhirõhk hingamis- ja lõdvestusharjutustel. Primaarsed teadmised laulmiseks: õige kehahoid, sügav ja rahulik hingamine, õhu toe – kõhulihaste

kasutamine laulmisel. Hääle tekitamise moodused, puhas intonatsioon. Paindlik ja pidev hääleharjutuste rakendamine;

- õpisuunad. Kokkupuude eakohase repertuaariga. Lähtudes õpilase individuaalsetest võimetest ja kogemustest repertuaari valik. Diktsiooni- ja rütmiharjutused. Selge artikulatsioon. Enese kuulamine;
- töö mikrofoniga. Mikrofoni võimalused, selle õige kasutamine ja vajalikkus, ohud, hooldus;
- repertuaar. Õppeaasta jooksul õpitakse vähemalt 2-3 emakeelset laulu, lisaks 2-3 laulu ansambliga.

VANEM ASTE

Tegevused:

- häälekool. Põhirõhk hingamis- ja lõdvestusharjutustel. Primaarsed teadmised laulmiseks: õige kehahoid, sügav ja rahulik hingamine, õhu toe – kõhulihaste kasutamine laulmisel. Hääle tekitamise moodused, puhas intonatsioon. Paindlik ja pidev hääleharjutuste rakendamine. Häälediapasooni laiendamine ja ühtlustamine;
- õpisuunad. Kokkupuude erinevate muusikastiilidega (country, blues, disco, pop, rock, soul, swing, latin, beat jne.) – kuulamine ja matkimine. Diktsiooni- ja rütmiharjutused. Selge artikulatsioon. Enese kuulamine. Töö vokaalsansamblis;
- töö mikrofoniga. Mikrofoni võimalused, selle õige kasutamine ja vajalikkus, ohud, hooldus;
- repertuaar. Õppeaasta jooksul õpitakse vähemalt 2-3 emakeelset laulu, lisaks 2-3 laulu ansambliga.

Hindamise põhimõtted

Hääleseade õppeprotsessis kasutatakse sõnalist hindamist, 3 korda aastas, iga trimestri lõpus.